

ENHET FOR LANDBRUK OG MILJØ

NYHETSBREV

Juni 2025

Foto; Hilde Hammerås Muller

LANDBRUKSKONTORET FOR ALVDAL OG TYNSET

Telefon; 62 48 90 60

Epost: postmottak@alvdal.kommune.no eller postmottak@tynset.kommune.no

Facebook side; [Landbrukskontoret](#) Alvdal og Tynset

Landbrukskontoret i Alvdal og Tynset holder åpent i sommer

Det er redusert bemanning og på grunn av ferieavvikling kan du oppleve å komme til låst dør om vi er i møte eller ute på befaring.

Ta kontakt på forhånd for å avtale et møte, om du vil være sikker på å treffe den du ønsker å prate med.

I uke 31; 28.juli-1.aug vil kontoret være fysisk stengt, Mariann Totlund vil være tilgjengelig på telefon; 480 11 794.

Du når oss på tlf.: [62 48 90 60](tel:62489060) eller på [våre direkte.numre](#).

Beredskap: Hvordan sikrer du vann til husdyrene ved en krisesituasjon?

Har du planen klar om det blir svikt i den ordinære tilførselen av vann til dyrene dine?

Du som gårdbruker har ansvar for å sikre dyrene dine tilgang på mat og rent vann. Stopper den daglige vanntilførselen å fungere, må du ha en reserveløsning som gir dyrene tilgang på nok og rent vann. Her er det viktig at du har en plan!

Er gården din koblet på kommunalt vann-nett og det blir svikt i dette, vil kommunen kunne bistå med tilkjøring av vann. Brannvesenet hjelper til i slike situasjoner.

Brannvesenet kan i tillegg bidra med vannkjøring til landbruket for de med privat vanntilførsel (brønn), men dette er et subsidiært tilbud. Det betyr at de kun bistår dersom kommersielle tilbydere ikke kan utføre oppdraget, da brannvesenet ikke skal konkurrere med private aktører i næringslivet.

Dersom det oppstår større hendelser/kriser, er det ikke sikkert at kommunen og brannvesenet kan prioritere dette arbeidet. Det er derfor viktig at du i en beredskapsplan også har skissert et alternativt opplegg for vanntilførsel via pumpeanlegg fra bekk/vann el.l. (muligheter for noen felles løsninger mellom nabobruk el.l.).

Det er i denne sammenheng viktig å også tenke på tilgang på aggregat og drivstoff-lager om det samtidig også skulle bli svikt i kraftforsyningen.

Produksjonstilskudd i jordbruket - Tilskudd til dyr på utmarksbeite

Foto Marte Kvittum Tangen

Utmarksbeitene er en viktig ressurs i husdyrproduksjonen. Utmarksbeiter er areal som i gardskart er markert som produktiv og uproduktiv skog, fastmark, myr og annet ikke klassifisert areal.

Det kan søkes om tilskudd for de dyra som har vært på utmarksbeiter i minst 5 uker. Dyret er på beite når det har tilfredsstillende beitemuligheter i minst 5 uker, og hovedandelen av det daglige grovfôropptaket skjer ved beiting. Beitearealet skal ha tilfredsstillende beitemuligheter for det antall dyr som beiter der jf. Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd § 3, tredje ledd, bokstav d.

I forbindelse med behandling av produksjonstilskuddssøknaden skal du kunne legge frem nødvendig dokumentasjon på at dyrene har vært på utmarksbeite lenge nok, og med tilstrekkelige beitemuligheter. Dette kan være egne notater (KSL), faktura på dyretransport, kart over arealene, behov for tilleggsfôring eller annen dokumentasjon som grunnlag for tilskuddet.

MARKDAG/ FAGDAG

Rørsmeleriet i samarbeid med Norsk
Landbruksrådgiving inviterer til markdag
onsdag 25. juni kl 11,00 – 13,00.

Hos Fjellmjølk DA.

Sagmoen i Vingelen

Tema er:

Før slått – hva graset forteller oss.

Kl 11.00 Markvandring på arealene ved fjøset.
Rune Granås NLR

Kl 12,00 Servering, spørsmål og sosialt.

Vi serverer kaffe og tar også med noen smaksprøver fra Rørsmeleriet.

Vi håper å se mange av dere.

Vel møtt.

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Vegetasjon og beite i Åsan Lonsjølia beitelag

Rapport fra vegetasjonskartlegging i Tynset kommune

NIBIO RAPPORT | VOL. X | NR. X | 2025

Michael Angeloff, Magnhild Garte Høiberg og Ragnhild Mobæk
Divisjon for kart og statistikk

Rapport for arbeidet finner du; <https://hdl.handle.net/11250/3200394>

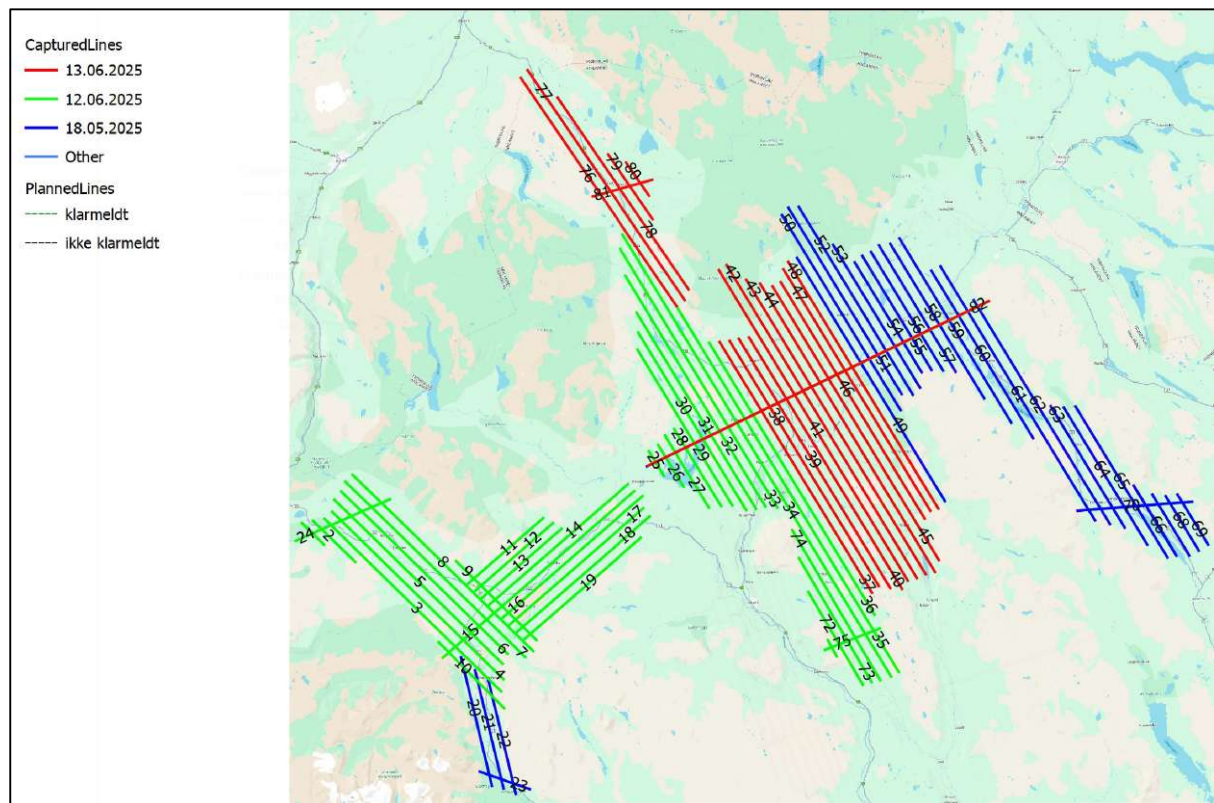
Status nye skogbruksplaner i NØ

Etter mislykket flyving og dårlig vær i 2023 og 2024, ser det endelig ut til at det blir samlet data for nye skogbruksplaner i 2025!

Det er bestilt laserskanning av arealet i kommunene i tillegg til at det forhåpentligvis også flys omløpsfotografering (flyfoto) i løpet av sommeren. Dette vil gi dobbelt sett med data som utfyller hverandre, og gir et godt grunnlag for presise data inn i skogbruksplanene.

Flyselskapet har meldt om at laser-datainnsamlingen i Nord-Østerdal er fullført – men med et lite forbehold om at dataene ikke er ferdig kontrollert ennå. Leveranse av endelige data er satt til 1.desember.

Dette er godt nytt for framdriftsplanen for prosjektet, hvor det er tenkt bestilling i 2026.

Plastforsøpling og brenning av avfall

Plastforsøpling i landbruket er et problem, selv om landbruket i Norge gjenvinner forholdsvis mye av sin plast. Ifølge beregninger gjennomført av Grønt Punkt Norge tilsvarer plastreturen i landbruket en materialgjenvinningsgrad på 86,6 prosent. Tilsvarende gjenvinningsgrad for plast i norske husholdninger er om lag 33 prosent.

Likevel er mye av plasten som er på avveie landbruksplast, fordi mengden landbruksplast er så voldsomt stor. Landbruksplast, eksempelvis rundballefolie, blir spredd av vind og vann, og havner i bekker, elver og i havet. Dyr kan bli fanget i, eller spise plast som forveksles med mat, og ta skade av dette. Når plasten brytes ned, dannes det mikroplast, som havner i næringskjedene og forårsaker skader på dyr og andre organismer. Plast kan også binde seg til miljøgifter og spre disse til nye områder, og i og med at plastproduksjonen stadig øker, øker også faren for plastforsøpling.

For å redusere plastforurensing fra næringa er det viktig at landbruket

- leverer plast til gjenvinning – **det er forbudt å dumpe og/eller brenne plast!**
- lagrer plast på en måte som hindrer spredning med vind og vann
- bruker minst mulig plast – redusere behovet for plast der det er mulig
- Bruk bionedbrytbar plast der det er mulig.

Plast og annet avfall på avveie havner gjerne i vassdrag. Ta med deg en søppelpose og ta en oppdagelsesferd langs en bekk – du vil garantert finne mye rart...

Fagskolen Innlandet:

Ta utdanning i "Grovfôrbasert husdyrproduksjon for fjellandbruket"

Utdanningen bygger på en helhetlig forståelse for framtidsrettet kompetanse innen fjellandbruket. Sentralt står forvaltning og utvikling av landbruksforetak med produksjon av kjøtt og melk fra ku og sau, basert på beiting og dyrking av grovfôr.

Hva kan du bli?

Kompetansen kan brukes på egen gård, som en forberedelse for å ta over et gårdsbruk, i rådgivningsapparatet for landbruket eller som fagarbeider. I tillegg til landbruksfag får du lederutdanning, veilederkompetanse og blir bedre i stand til å drive en lønnsom gård.

Fortsatt ledige studieplasser, oppstart 2025, 2 årig studie. Mer info finner du på fagskolen Innlandet.

Storsteigen videregående, Alvdal.

Praktisk tilnærming og dyktige forelesere

Studiet Grovfôrbasert husdyrproduksjon for fjellandbruket er et toårig studium ved Fagskolen Innlandet som gir 60 studiepoeng. Studiet består av fire hovedemner:

- Driftsledelse og økonomi
- Planteproduksjon med vekt på grovfôr og beite
- Husdyrproduksjon
- Fordypningsarbeid/hovedprosjekt

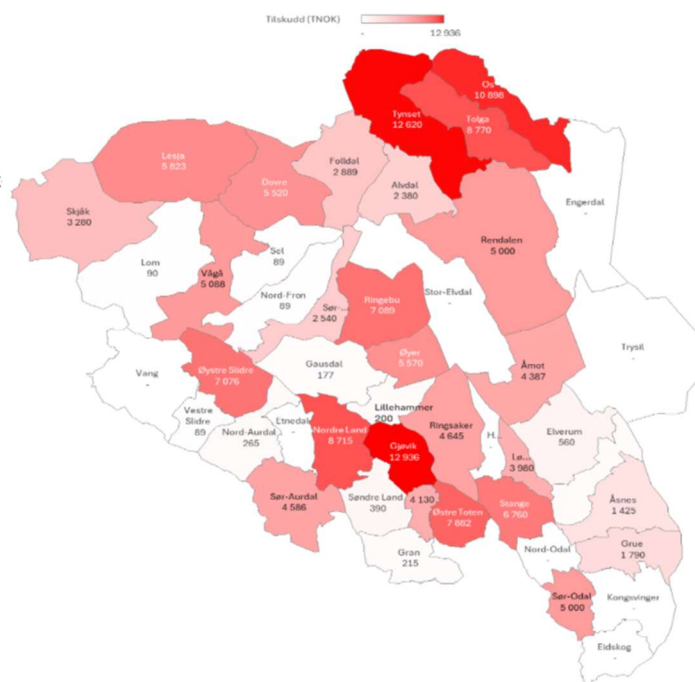

Innovasjon Norge status 2025

Årets ramme er fordelt, her er fordelingen av midlene;

Innstilt tilskudd pr kommune
(tall i hele tusen)

- Halvparten av årets ramme har gått til Nord-østerdal og Gjøvik regionen
- Flere store bås-løsdriksprosjekter melk
 - o 28 stk, som er 6 flere enn fjoråret (+30%)

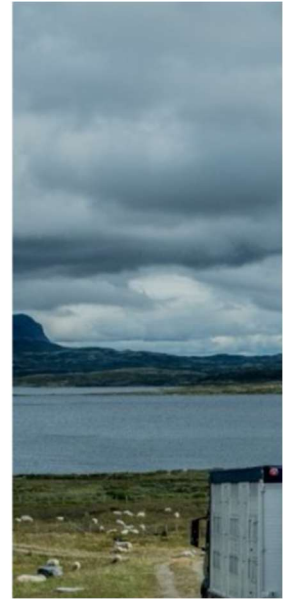

Toppfinansiering for overgang båsfrige fjøs - Innlandet Fylkeskommune

- Toppfinansiering på 14% av IBU-tilskudd, maks kr 700 000
- Gjelder for overgang fra bås til løsdrikt for storfe i melkeproduksjon og nyetablering av melkeproduksjon hvor det bygges løsdriktfjøs
- Det er avsatt 40 mill. kr og ubrukte midler overføres til neste år
 - o Inntil 5 mill. kr til andre tiltak enn bås til løsdrikt som følge av behov for omstilling/modernisering, eksempelvis modernisering av eldre løsdriktfjøs
- Det er innvilget totalt **14,9 mill kr til 28 prosjekter** innen bås til løsdrikt - snitt kr 530 000
- Det er innvilget **kr 450 000 til 1 prosjekt** innen oppgradering løsdrikt
- Gjenværende midler **25,1 mill kr = ca 50 prosjekter**

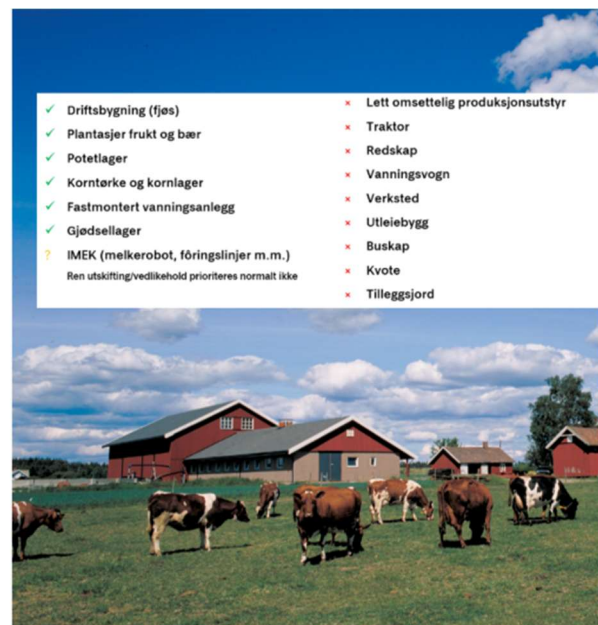
Veien frem mot 2026...

- Prioriterte prosjekter innen melkeproduksjon blir liggende i påvente av tilgjengelige midler
- Kan søke på neste års ramme fra 1. november 2025
 - Oppfordres sterkt til å søke tidlig
- Prosjektene kan ikke være påbegynt før søknad om investeringstilskudd er sendt inn

Noen presiseringer vedr. generasjonsskiftetilskuddet

- **Formål:**
Tilskudd til mindre investeringer som må gjøres i forbindelse med overtakelse av landbrukseieendommen
- **Hvem:**
Personer under 35 år ved kjøp på det åpne markedet eller ved familieoverdragelse/odel. Tilskudd utbetales ikke før overdragelse har funnet sted, dvs. at prosjektet må være gjennomført ila søknadsåret + tre år
- **Hva:**
Må være knyttet til driften på gården - driftsbygning, faste anlegg, tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter
- **Hvor mye:**
Samlet kostnadsoverslag 2 millioner
Tilskuddet kan kun innvilges én gang pr. søker
Kan søke om flere prosjekter (maks 2 mill kr) i samme søknad

Besøksrunde høsten 2025

Innovasjon Norge kommer på befaringsdager høsten 2025.

Går du med byggeplaner? Nå har du mulighet til å få diskutere dine planer med Innovasjon Norge og landbrukskontoret.

Ta kontakt med Mariann på kontoret, mariann.totlund@alvdal.kommune.no eller via telefon; 480 11 794.

ÅPEN SETER PÅ STORSTEIGEN SIN SETER PÅ MELØYA, 17.AUGUST KL.13.00-16.00

Vi feirer at seterulturen har kommet på UNESCO sin Representative liste for immateriell kulturarv!

🐐 Dette er stort for oss som en av regionene i landet med mest aktiv setring! Derfor inviterer vi alle til åpen seter med feiring på Storsteigen vgs sin seter Meløya i Einunndalen.

Det blir kulturelle innslag med lokk, musikk og seterhistorie av Ellen Marie Tangen, Hans Bondal, Synnøve Brøndbo Plassen, Olav Kjernmoen, Martin Follstad og Olav Lilleggen. Demonstrasjon av separering fra scena og muligheter for en smak av myssmør. Helga Reidunn Nesseth viser fram hvordan ei budeie i tidligere tider var kledd. Utstilling av gammelt seterutstyr i steinfjøset. Salg av skjørost og rømme, samt soingrøt, vafler og kaffe. Leker og konkurranser med 4H på setervangen.

Ta med:

- varme klær
- klappstol hvis du har
- helst kontanter, siden det er dårlig dekning der inne.

Velkommen til seters!

Hilsen

Alvdal Bygdekvinne lag

Alvdal produsentlag TINE

Alvdal Bonde- og Småbrukarlag

Alvdal Bondelag

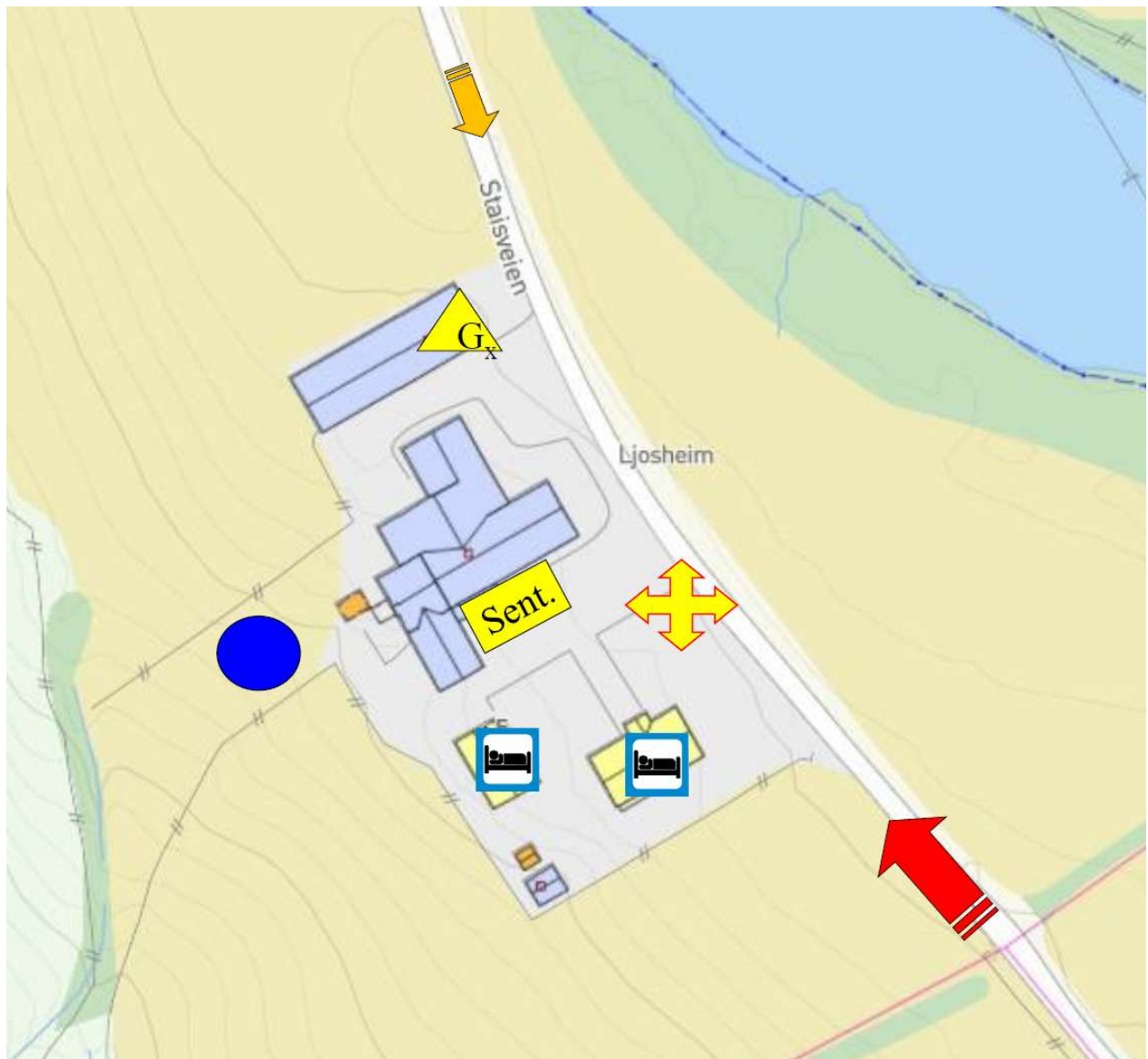
PS: Gudstjeneste med dåp kl.12.00 samme sted.

Beredskapsplan på gårdsnivå

Status; Innleverte tunskeer er nå levert til Brann og redning, din tunske vil snart komme inn i LOCUS.

Fortsatt mulighet til å levere inn tunskeer og ha gruppemøter. Send din tunske til Mariann Totlund, mariann.totlund@alvdal.kommune.no

Tunskeene som sendes inn nå blir fortløpende levert inn til brann og redning på Tynset.

Landbrukskalenderen 2025

Har du et arrangement som skulle vært her i kalenderen?

Denne kan brukes til å få en oversikt over hva som skjer i våre to kommuner – send en epost til landbrukskontoret;
mariann.totlund@alvdal.kommune.no

August

17.august; Åpen seter Meløya, Storsteigen kl 13-16.

September/oktober

Landbrukskontoret arrangerer møter knyttet til PT og RMP i sept/okt før søknadsfristen 15.oktober

November

13.november Fjellandbrukskonferansen 2025

Desember

Foto; Christine Sandom

Tilskuddskalender jordbruk

Datoer/frister 2025

<i>Januar</i>	10. januar: Frist for å etterregistrere data i søknad om produksjons- og avløsertilskudd (PT) i jordbruket del 2. (avløserutgifter påløpt etter 15. oktober og dyr funnet igjen på utmarksbeite etter 15. oktober).
<i>Februar</i>	15. februar: Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader
<i>Mars</i>	1. mars: registreringsdato produksjonstilskudd i jordbruket, del 1. 15. mars: søknadsfrist produksjonstilskudd mv. del 1; husdyr. 29. mars: siste frist for å endre søknad produksjonstilskudd, del 1.
<i>Mai</i>	15. mai: Tilskudd til tiltak i beiteområder. 15. mai: Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL).
<i>Oktober</i>	1. oktober: registreringsdato produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, del 2. 15. oktober: søknadsfrist produksjonstilskudd mv. (del 2; husdyr, areal, beitetilskudd, avløsertilskudd m.m.) 15. oktober: Regionalt miljøtilskudd (RMP) – bl.a tilskudd til mjølkeproduksjon på seter, tilskudd til areal i seterområder, tilskudd til ingen jordarbeid om høsten, tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel. 29. oktober: Siste frist for å endre søknad produksjonstilskudd (Del 2) 31. oktober Tilskudd ved vesentlig produksjonssvikt pga. klimatiske forhold. Skade skal meldes til kommunen så fort det oppdages – og uten ugrunnet opphold!
<i>November</i>	1. november: Erstatning rovdyrskade – elektronisk søknadssenter-Miljødirektoratet. 15. november: Tilskudd til drift av beitelag (organisert beitebruk). 15. november: NMSK-tilskudd (skogkultur)
<i>Løpende</i>	Drenering av jordbruksjord - løpende Tilskudd ved sjukdom og fødsel m.v. - løpende Tilskudd til veger i skogbruket - løpende <i>For mer info; se kommunens hjemmeside og Landbruksdirektoratets sider.</i>

Landbrukskontorets Facebook-side

Ut over kontorets nettsider via kommunenes hjemmesider, har vi også en egen Facebook-side som flere og flere, både i og utenfor landbruket i kommunene våre, følger med på. Alt fra nyhetsoppslag til informasjon om søknadsfrister og aktuelle fagturer/fagmøter lenker vi fortløpende opp – etter beste evne, så følg oss gjerne!

Klikk deg inn på: <https://www.facebook.com/landbrukAlvdalTynset/>

Staben ved landbrukskontoret

Kontaktinformasjon:

Landbrukskontoret sitt felles sentralbord; tlf; 62 48 90 60

- Mariann Totlund, 480 11 794 / mariann.totlund@alvdal.kommune.no
- Ylva Sneltvedt, 477 91 519 / ylva.sneltvedt@alvdal.kommune.no
(jobber mandag, tirsdag og onsdag) Pensjonist 1.august.
- Kristian Lund-Vang, 906 67 974 / kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no
- Randi Brænd, 477 91 518 / randi.braend@alvdal.kommune.no
(jobber: mandag, tirsdag og fredag)
- Marit Eggen, 959 34 392 / marit.eggen@alvdal.kommune.no
(jobber mandag, onsdag og torsdag)
- Anders Jensen, 477 91 517 / anders.jensen@alvdal.kommune.no
- Birgit Elise Arnegard, 941 45 652 / birgit.elise.arnegard@alvdal.kommune.no
- Astrid Alice Haug, 950 57 513/ astrid.alice.haug@alvdal.kommune.no

Foto: Landbrukskontoret